

Proclamació d'Obres Mestres del Patrimoni Oral i Intangible de la Humanitat, anys 2003 i 2005, respectivament), i s'integra en el Consell Científic del Musée des Civilisations de l'Europe et de la Méditerranée (Marsella, França), càrrec que ocupa des de 2001.

Al llarg dels anys, ha participat de manera directa i continuada en la vida cívica i associativa. Membre activa de diverses entitats ciutadanes, és actualment vicepresidenta de Valencians pel Canvi i presidenta de l'associació Riuraus Vius i de l'Associació Valenciana d'Antropologia (AVA).

Text llegit pel senyor Joan-Francesc Mira en el Ple del dia 28 de març de 2011

Carles-Enric Riba i Campos

Carles-Enric Riba i Campos és professor titular al Departament de Metodologia de les Ciències del Comportament de la Universitat de Barcelona. Neix el 10 de juny de 1949 a Barcelona. Obté la llicenciatura de filosofia i ciències de l'educació, en l'especialitat de psicologia, per la Universitat de Barcelona, l'any 1972. L'any 1986, ja constituïda la Facultat de Psicologia, es doctora amb una tesi sobre comunicació animal i no verbal, titulada *Semiologia de la comunicació animal. Semàntica, pragmàtica i interpretació*. És la primera tesi escrita i defensada en català en l'entorn d'aquesta Facultat.

La formació de Carles-Enric Riba, així com la seva orientació científica, han estat lligades des del moment de la seva llicenciatura a Jordi Sabater Pi, figura internacional i clau en el desenvolupament i la implantació de la psicologia comparada i de l'etologia a Catalunya i a Espanya. En el context d'aquesta relació personal amb Sabater, Riba inicia diverses col·laboracions amb els departaments científics i d'educació del Parc Zoològic de Barcelona. Es converteix en un dels primers deixebles a Catalunya de Sabater Pi, un dels

que ha promocionat l'enfocament etològic en la psicologia, un enfocament que actualment ha impregnat tant els plans d'estudi com les línies de recerca vigents a la facultat de psicologia. La col·laboració i els lligams entre Sabater Pi i Riba van quallar en un llibre amb format de llarga entrevista conjunta publicat per l'Ajuntament de Barcelona (1994, dins la col·lecció «Diàlegs a Barcelona»).

Els seus treballs en aquest camp s'han centrat en l'estudi de la comunicació animal, on ha fet interessants aportacions per tal de comprendre tant la comunicació verbal com la no verbal.

En aquest àmbit de la semiòtica de la comunicació, destaca un text que es pot considerar fundacional, almenys en el nostre món acadèmic i cultural, *La comunicació animal. Un enfocament zoosemiòtic* (1990), així com altres articles i capítols on Riba ha tractat de fixar i desenvolupar els seus models d'anàlisi de la comunicació.

Tanmateix, el treball de Riba se situa en un àmbit interdisciplinari poc freqüent en la nostra àrea de coneixement, un àmbit en el qual interrelaciona l'etologia, la semiologia, la metodologia qualitativa per a l'anàlisi del comportament i l'epistemologia. El focus dels seus interessos l'obliga a connectar diferents fronts teòrics i metodològics. La interpretació, per part de l'observador científic humà, de significats no vehiculats pel llenguatge oposa serioses dificultats tant epistemològiques com metodològiques, les quals han ocupat una part important de la tasca investigadora de Riba. Des de les propostes de la seva tesi doctoral, ha tractat d'aplicar, a partir de les tècniques observacionals, nocions de l'antropologia lingüística i de la pragmàtica a l'anàlisi de les seqüències de comunicació.

I aquest intent té, també, com a objectiu la fonamentació de mètodes psicològics, al seu parer, sovint mancats de congruència; més preocupats per la forma que pel fons. En l'àmbit de la metodologia, subratllaríem les contribucions de Riba a la fonamentació i sistematització dels mètodes observacionals i de camp, al costat de l'equip de metodologia observacional del Departament de Metodologia de les Ciències del Comportament. Les metodologies qualitatives arrelades en la interacció entre observador científic i subjectes són indispensables en aquells terrenys de la psicologia clínica, educativa, social i aplicada en els quals el punt de vista del subjecte humà difícilment es pot obviar. El seu llibre *La metodologia qualitativa en l'estudi del comportament* (2007) és la principal contribució en aquest terreny, així com una referència important en aquest camp.

Des d'aquesta triple orientació etològica, metodològica i semiòtica, ha interpellat, també, a l'epistemologia psicològica: a la psicologia genètica (la dialèctica del desenvolupament) i a la psicologia general (les intencions, la mirada mental, les emocions). Tots aquests aspectes de la dedicació de Carles-Enric Riba han tingut ressò en nombroses publicacions nacionals i internacionals, així com en la participació en els fòrums propis de la seva

especialitat. Així mateix, es reflecteixen en la participació en successius projectes de recerca, darrerament consagrats a l'estudi dels primats i a l'anàlisi de l'estructura sociocomunicativa dels grups.

Ha desenvolupat, també, una vessant aplicada de l'enfocament etològic, concretada en la col·laboració amb diverses institucions: amb l'Institut Municipal d'Educació, dirigint el projecte INTEGRA, centrat en l'educació ciutadana en relació amb l'entorn urbà; amb l'Institut de Ciències de l'Educació, estudiant ambients educatius específics (el parvulari), i amb la Fundació Politècnica de Catalunya, dissenyant mètodes d'observació directa per a estudis de prevenció de riscos laborals i ergonomia. Aquest enfocament l'ha orientat, també, a col·laborar en estudis sobre els ambients creats per les malalties greus.

En l'àmbit de la gestió docent, cal destacar la direcció de diverses tesis doctorals i la publicació de treballs sobre innovació docent basats en les tecnologies de la comunicació. És una persona de gran responsabilitat institucional, membre del consell editorial de les revistes científiques més importants de l'Estat i director de la revista *Anuario de Psicología*, una publicació de referència en la psicologia espanyola i llatinoamericana, càrrec que ha ocupat des de 2004 succeint el doctor Miquel Siguan.

Carles-Enric Riba i Campos té una llarga trajectòria d'implicació en la Comissió de Dinamització Lingüística de la Facultat, i col·labora en tasques de promoció de la nostra llengua i cultura en el campus universitari.

És, i per a finalitzar aquesta presentació, un reconegut etòleg, una de les poques persones que han fet propostes consistents en relació amb metodologies alternatives en l'estudi del comportament comunicatiu, amb una visió multidisciplinària de la psicologia, teòrica i aplicada, molt útil per a donar impuls a aquesta àrea de coneixement dins de la nostra Secció.

Text llegit pel senyor Joaquim Arnau Querol en el Ple del dia 9 de maig de 2011